

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobcu: **F.**, nar. X., bytom X., zast.: *JUDr. J.*, advokátom z Advokátskej kancelárie so sídlom A., proti žalovanému: **Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Trnave, Krajský dopravný inšpektorát** so sídlom Kuzmányho č. 8, Košice, o **preskúmanie zákonnosti rozhodnutia** správneho orgánu v priestupkovom konaní, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 28. októbra 2010 č. k. 6S/18891/2010-34, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 28. októbra 2010 č. k. 6S/18891/2010-34 **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Konanie na správnom orgáne

Tlačivom Blok na pokutu nezaplatenú na mieste evid. č. A. zo dňa 11.06.2007 (ďalej na účely tohto rozsudku len „rozhodnutie“) žalovaný ako prvostupňový orgán v priestupkovom konaní potvrdil, že žalobca porušil § 3 ods. 2 písm. a) zákona

č. 25/2007 Z.z. o elektronickom výbere mýta za užívanie vymedzených úsekov pozemných komunikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej na účely tohto rozsudku len „zák. č. 25/2007 Z.z.“), a za toto porušenie povinnosti mu uložil v blokovom konaní pokutu vo výške 1.655 €.

Podľa § 3 ods. 2 písm. a) zák. č. 25/2007 Z.z. prevádzkovateľ vozidla a vodič vozidla sú povinní pred jazdou po vymedzených úsekoch ciest umiestniť a uviesť do činnosti vo vozidle palubnú jednotku.

Rozhodnutie obsahovalo stručné odôvodnenie, že žalobcovi bola uložená pokuta za skutok spáchaný dňa 01.06.2010 o 09.40 hod. zavineným konaním, a to že bol bez palubnej jednotky, čím sa dopustil priestupku podľa § 8 ods. 1 písm. a) zák. č. 25/2007 Z.z.

Podľa § 8 ods. 1 písm. a) zák. č. 25/2007 Z.z. priestupku na úseku výberu mýta sa dopustí ten, kto užíva vymedzené úseky ciest bez úhrady mýta.

Ďalej žalovaný skonštatoval, že páchatel' súhlasí s blokovým konaním a preberá jeden výtlačok bloku na pokutu nezaplatenú na mieste a peňažný poštový poukaz na zaplatenie uloženej pokuty. Tiež toto rozhodnutie obsahovalo poučenie, že „*toto rozhodnutie je právoplatné podpisom páchatel'a priestupku a podľa § 84 zákona SNR č. 372/90 Zb. v platnom znení sa nemožno proti nemu odvolať. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom. V prípade zaplatenia pokuty orgánu, ktorý ju uložil, obdržíte na zaplatenú sumu potvrdenie. Ak nezaplatíte pokutu poštovým poukazom alebo orgánu, ktorý ju uložil v určenej lehote 15 dní, rozhodnutie sa stáva vykonateľným a bude postúpené na právne vymáhanie v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov platných v Slovenskej republike a na území členských štátov Európskej únie.*“

Konanie na prvostupňovom súde

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu žalobu z 15.06.2006 na Krajský súd v Košiciach.

Krajský súd ako súd prvého stupňa preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie, oboznámil sa s listinnými dôkazmi predloženými účastníkmi konania a dospel k záveru, že rozhodnutie je v súlade so zákonom a žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu s poukazom na ustanovenia § 8 ods. 1 písm. c) a § 3 ods. 2 zák. č. 25/2007 Z.z. a § 2 ods. 1, § 3 a § 4 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch podľa krajského súdu vyplýva, že žalobca vedel o povinnosti platiť mýto na území Slovenskej republiky. Bolo jeho povinnosťou, aby pri prechode úsekov ciest, ktoré podliehajú mýtu, mal palubnú jednotku. Podľa názoru krajského súdu bolo povinnosťou žalobcu si ešte pred nástupom na služobnú cestu zistiť, kde sú distribučné miesta pre elektronické mýto na území Slovenskej republiky a podľa toho prispôbiť miesto hraničného priechodu.

III.

Odvolanie žalobcu/stanoviská

Vo včas podanom odvolaní zo dňa 13.12.2010 (č. l. 39) proti rozsudku prvostupňového súdu žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu poukázal na to, že

- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci /§ 205 ods. 2 písm. f) O.s.p./ a
- krajský súd dospel k na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Predovšetkým žalobca v svojom odvolaní vyjadril nesúhlas s tým, že bolo jeho povinnosťou ešte pred nástupom na služobnú cestu zistiť, kde sú distribučné miesta pre elektronické mýto na území Slovenskej republiky, a podľa toho prispôbiť miesto hraničného prechodu. Toto odôvodnil tým, že zamestnávateľ ho pred nástupom na služobnú

cestu poučil o nutnosti zakúpiť mýtnu palubnú jednotku po prechode štátnej hranice, na čo bol vybavený potrebnými finančnými prostriedkami.

Takisto uviedol, že na bývalom hraničnom prechodu Bánréve –Kráľ sa však palubné jednotky nepredávali, a tak na základe tam poskytnutej informácie žalobca vyhľadal najbližšiu čerpaciu stanicu za obcou Kráľ. Tam ho personál mal poučiť, že si ju môže kúpiť až čerpaciu stanicu Čoltovo. Až pri Gemerskej Panici smerom na Čoltovo, keď prešiel asi 3 km na spoplatnenej ceste č. E58, bol tesne pred čerpacou stanicou Čoltovo pokutovaný. Na základe uvedeného ako aj § 6 ods. 6 zák. č. 25/2007 Z.z. dospel žalobca v svojom odvolaní k záveru, že správca výberu mýta nezabezpečil, aby vodič jazdiaci od frekventovaného hraničného prechodu Kráľ smerom na Rožňavu, resp. aj opačným smerom na Rimavskú Sobotu mohol pred užívaním vymedzeného úseku cesty umiestniť palubnú jednotku.

Žalobca tvrdil, že neovláda slovenský jazyk, nemá počítač a ani ho nevie ovládať, resp. nemá ani pripojenie na internet. V odvolaní trval na tom, že pred jazdou nevedel o tom, že nebude môcť včas kúpiť palubnú jednotku a ani o tom vzhľadom na okolnosti a jeho osobné pomery vedieť nemohol.

Záverom žalobca požadoval zrušenie rozhodnutia žalovaného s tým, že žalobe vyhovie.

Z vyjadrenia žalovaného zo dňa 31.12.2010 (č. I. 44) vyplýva, že trvá na skutočnostiach uvedených žalovaným v jeho vyjadrení k žalobe. Navyše žalovaný poukázal na ustanovenie § 2 zákona č. 1/1993 Z.z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky, tzn. na domnienku o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá je nevyvrátiteľná. Uvedená domnienka sa podľa žalovaného vzťahuje nielen na dotknuté ustanovenia zák. č. 25/2007 Z.z., ale aj na vyhlášku Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií č. 388/2009 Z.z., ktorou sa vydáva Mýtny poriadok, a taktiež na vyhlášku Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií č. 529/2009 Z.z., ktorou sa vymedzujú úseky diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. triedy s elektronickým výberom mýta.

Záverom žalovaný požadoval potvrdiť napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250j ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, vo veci v zmysle dôvodov uvedených v § 250ja ods. 2 O.s.p. nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednohlasne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok je vo výroku vecne správny, a preto ho po preskúmaní dôležitosti odvolacích dôvodov postupom uvedeným v § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v prevažujúcom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, Najvyšší súd sa v svojom odôvodnení následne obmedzí iba na rekapituláciu niektorých vybraných bodov odôvodnenia napadnutého rozsudku a doplnenia svojich odlišných zistení a záverov zistených v odvolacom konaní (§ 219 ods. 2 O.s.p. umožňuje odvolaciemu súdu doplniť odôvodnenie prvostupňového súdu o ďalšie dôvody).

Na prvom mieste musí Najvyšší súd zdôrazniť, že v priestupkovom konaní bolo konané s osobou cudzej štátnej príslušnosti. Nakoľko žalobca z tohto titulu v odvolaní

uviedol, že neovláda slovenský jazyk, a túto námietku použil iba v súvislosti s možnosťou nadobudnúť vedomosti, či bude môcť včas kúpiť palubnú jednotku, zaoberal sa Najvyšší súd primárne s touto námietkou.

Aj na zahraničného vodiča sa vzťahuje nevyvrátiteľná domnienka ustanovená v § 2 zákona č. 1/1993 Z.z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky, ako správne v svojom vyjadrení z 31.12.2010 uviedol žalovaný.

Podľa § 2 zákona č. 1/1993 Z.z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky o všetkom, čo bolo v Zbierke zákonov uverejnené, platí domnienka, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému, koho sa to týka; domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov je nevyvrátiteľná.

Je celkom logické, že uvedená domnienka by bola veľmi obtiažne aplikovateľná na každý priestupok, resp. iný správny delikt spáchaný cudzincom, ak by slovenský právny poriadok naznačenú tvrdosť zákona nezmierňoval priznaním nasledujúcich osobitných procesných a základných práv takémuto cudzincovi.

Medzi podstatné zmierňujúce prvky pre znalosť slovenského práva cudzincom patrí základné právo na tlmočníka pre každého, kto to vyhlási, že neovláda jazyk, v ktorom sa vedie aj priestupkové konanie (viď čl. 47 ods. 4 ústavy), a toto predstavuje tiež výnimku z povinnosti komunikovať s orgánmi štátu v štátnom jazyku (§ 7 zákona č. 270/1995 Z.z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky).

Takisto je nutné do tejto skupiny zahrnúť s prihliadnutím na subsidiárne pôsobenie Správneho poriadku v zmysle § 8 ods. 5 zák. č. 25/2007 Z.z. v spojení s § 51 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch aj pre priestupkové konanie vo veciach elektronického mýta tiež všetky základné pravidlá konania (a z nich najmä zásadu súčinnosti správneho konania (viď § 3 ods. 2 Správneho poriadku).

Minimálne rovnaký rozsah procesných práv Slovenská republika prijatím Rezolúcie (77) 31 z 28. septembra 1977 o ochrane jednotlivca pred rozhodnutiami správnych orgánov deklarovala, že ako člen Rady Európy prostredníctvom svojho vnútroštátneho poriadku bude

ponúkať tento minimálny štandard procesných práv každému subjektu v správnom konaní na všetkých úrovniach orgánov verejnej správy. Uvedený medzinárodnoprávny rámec bol Výborom ministrov Rady Európy v roku 1991 pre oblasť správneho trestania modifikovaný Odporúčaním č. (91) 1.

Navyše, zák. č. 25/2007 Z.z. obsahuje v svojej prílohe nasledujúci Zoznam preberaných právne záväzných aktov Európskej únie:

1. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/52/ES z 29. apríla 2004 o interoperabilite elektronických cestných mýtnych systémov v Spoločenstve (Ú. v. EÚ L 200, 7.6.2004),

2. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/62/ES zo 17. júna 1999 o poplatkoch za používanie určitej dopravnej infraštruktúry ťažkými nákladnými vozidlami (Ú. v. ES L 187, 20.7.1999) v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/38/ES zo 17. mája 2006 (Ú. v. EÚ L 157, 9.6.2006),

tzn. že môže obsahovať práva, ktoré na celom teritóriu Európskej únie by sa mohli vzťahovať (niektoré krajiny vylúčili vplyv tohto právneho aktu), aj napríklad prostredníctvom článkov 47 až 50 Charty základných práv Európskej únie (č. 2000/C 364/01) na každého euroobčana; v danom prípade možno aj žalobcu.

Podľa článku 47 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie každý, koho práva a slobody garantované právom Únie sú porušené, má právo efektívny opravný prostriedok pred súdom v súlade s podmienkami ustanovenými v tomto článku.

V hore vymedzenom právnom rámci mohol potom žalobca ako cudzinec postihnutý správnym trestaním na území Slovenskej republiky v uvedenom priestupkovom konaní využiť svoje procesné práva, resp. poukazovať, že konajúce správne orgány mu tieto práva nepriznali. Nič také sa však v jeho odvolacích dôvodoch nenachádzalo.

Žalobca v svojom odvolaní nespochybňoval riadnosť postupu správneho orgánu ale naopak skutočnosť, že nebolo od neho možné, vzhľadom na jeho neznalosť slovenského jazyka, očakávať vyhodnotenie jeho situácie v tom zmysle, či si bude môcť včas kúpiť palubnú jednotku, a súčasne žalobca namietal, že na základe ustanovenia § 6 ods. 6 zák. č. 25/2007 Z.z. správca výberu mýta nezabezpečil, aby vodič jazdiaci

od frekventovaného hraničného prechodu Kráľ smerom na Rožňavu, resp. aj opačným smerom na Rimavskú Sobotu mohol pred užívaním vymedzeného úseku cesty umiestniť palubnú jednotku.

Ďalej Najvyšší súd konštatuje, že žalobca v svojom odvolaní brojí proti uloženej pokute, lebo podľa jeho argumentácie nebolo jeho povinnosťou ešte pred nástupom na služobnú cestu zistiť, kde sú distribučné miesta pre elektronické mýto. Za účelom hľadania odpovede na túto otázku je nutné vykonať výklad dotknutých ustanovení zák. č. 25/2007 Z.z.

Podľa § 6 ods. 6 zák. č. 25/2007 Z.z. správca výberu mýta zabezpečí, aby prevádzkovateľ vozidla alebo vodič vozidla pred užívaním vymedzeného úseku ciest mohli umiestniť vo svojich vozidlách palubnú jednotku podľa § 2 ods. 4. Palubná jednotka môže byť spojená s tachografom vozidla.

Podľa § 3 ods. 2 písm. a) zák. č. 25/2007 Z.z. prevádzkovateľ vozidla a vodič vozidla sú povinní pred jazdou po vymedzených úsekoch ciest umiestniť a uviesť do činnosti vo vozidle palubnú jednotku.

Podľa § 8 ods. 1 písm. a) zák. č. 25/2007 Z.z. priestupku na úseku výberu mýta sa dopustí ten, kto užíva vymedzené úseky ciest bez úhrady mýta.

K týmto odvolacím námietkam Najvyšší súd spoločne uvádza (lebo majú spoločný základ), že vzhľadom k hore analyzovanej domnienke znalosti slovenských predpisov aj pre žalobcu (cudzinec) platí vyššie uvedený záver, že počas alebo pred užívaním pozemných komunikácií na území Slovenskej republiky pozná právne predpisy, ktoré premávku na týchto komunikáciách upravujú, hoci mu bolo vydané oprávnenie na riadenie motorového vozidla na základe znalosti právnych predpisov iného štátu. Do uvedenej skupiny právnych predpisov patrí nielen vyhláška Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií č. 388/2009 Z.z., ktorou sa vydáva Mýtny poriadok, a taktiež vyhláška Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií č. 529/2009 Z.z., ktorou sa vymedzujú úseky diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. triedy s elektronickým výberom mýta.

Preto od každého vodiča vstupujúceho zo zahraničia na cestné komunikácie na území Slovenskej republiky sa predpokladá, že obsah uvedených právnych predpisov pozná, a v zmysle v nich obsiahnutých informácií prispôsobí využívanie slovenských cestných komunikácií. Takto mal aj postupovať žalobca.

Preto námietka, že pred nástupom na služobnú cestu síce žalobca bol poučený o nutnosti zakúpiť palubnú jednotku po prechode štátnej hranice (tzn. že vedel), neobstojí, lebo vstupujúc na slovenské cestné komunikácie sa bez primeraných dôvodov (viď verejne dostupný zoznam predajných miest prostredníctvom internetovej stránky www.emyto.sk) spoliehal na to, že zákon neporuší alebo neohrozí.

Preto správne krajský súd judikoval, že pred nástupom na služobnú cestu si na prvom mieste mal žalobca ako zahraničný vodič zistiť (z verejne dostupných zdrojov), kde sa nachádzajú distribučné miesta pre palubné jednotky na území Slovenskej republiky, a podľa zistených informácií mal následne prispôbiť miesto vstupu (hraničného priechodu) na územie Slovenskej republiky. Tento právny názor jednoznačne vyplýva z ustanovenia § 3 ods. 2 písm. a) zák. č. 25/2007 Z.z., ktoré ukladá vodičovi vozidla povinnosť pred vykonaním jazdy po vymedzených úsekoch ciest umiestniť a uviesť do činnosti vo vozidle palubnú jednotku; tzn. „*a contrario*“ obsahuje zákaz vjazdu na vymedzené úseky ciest bez činnej palubnej jednotky.

Ako nelogický v zmysle výkladovej metódy „*reductio ad absurdum*“ sa potom javí právny záver žalobcu, že naopak mal právo vstúpiť na územie Slovenskej republiky prostredníctvom ktoréhokoľvek hraničného priechodu, a rovnako aj ten nesprávny záver, že pred každým vstupom na spoplatnený úsek mal správca výberu mýta zabezpečiť vodičovi vozidla pred užívaním vymedzeného úseku ciest, aby si túto palubnú jednotku mohol umiestniť vo svojom vozidle, a ak tak nekonal, potom je nutné v zmysle § 6 ods. 6 zák. č. 25/2007 Z.z. vykladať takéto správanie správcu výberu mýta na jeho ťarchu, tzn. uvedeného správcu výberu mýta.

Vzhľadom na prijaté právne názory Najvyšší súd hore uvedené spoločné námietky žalobcu odmietol ako nedôvodné, avšak na rozdiel od krajského súdu Najvyšší súd dopĺňa

právny názor, že pri opísanom konaní žalobcu je možné ustáliť stupeň zavinenia na úrovni vedomej nedbanlivosti.

Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok žalobcu ako aj s prihliadnutím na stanovisko žalovaného Najvyšší súd s osvojením si argumentácie krajského súdu postupom podľa § 219 ods. 2 O.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

O trovách odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 a § 246c ods. 1 O.s.p., podľa ktorého iba úspešný žalobca má právo na náhradu trov tohto konania.

Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava priestupkového konania je spojená s verejnoprávnymi vzťahmi), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

V prejednávanej veci Najvyšší súd Slovenskej republiky v oblasti ukladania alebo rušenia súdnych poplatkov v zmysle § 12 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch nevyužil svoje oprávnenie.

Podľa § 12 ods. 1 veta druhá zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch je odvolací súd oprávnený rozhodnúť vo veciach poplatkov za konanie na odvolacom súde.

Túto svoju právomoc Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd nevyužil, a tým dochádza k zákonnej delegácii na krajský súd, aby o súdnom poplatku, ak vôbec poplatková povinnosť v prejednávanej veci vznikla, za odvolacie konanie rozhodol.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu **nie je** prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).

V Bratislave, dňa 27. septembra 2011

Ing. JUDr. Miroslav Gavalec PhD., v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová